

Trg HBZ 2 - Društvo za reviziju, računovodstvene usluge i porezno savjetovanje - Utemeljeno 1993. godine
telefoni : 385 21 340-050 , 385 21 339-012 fax : 385 21 340-059 e-mail: basrevizor@st.t-com.hr

www.basrevizor.hr

Broj : 303- 01 / 2018

R E V I Z O R O V O I Z V J E Š Ć E
I G O D I Š N J I F I N A N C I J S K I I Z V J E Š T A J I
Z A 2 0 1 8 . G O D I N U

trgovačkog društva ZRAČNA LUKA SPLIT d.o.o. Kaštel Štafilić

Split, 28. ožujka 2019.

Hypo Alpe Adria Bank 2500009 - 1101036035 IBAN: HR79 2500 0091 1010 3603 5 Swift: KLHBHR22	
Uprava : direktor <i>mr. sc. Ivan BAŠIĆ</i>	OIB: 17544240268
Trgovački sud u Splitu MBS 060145142	Temeljni kapital 1.000.000,00 kn u cijelosti uplaćen

Dozvola za obavljanje usluga revizije od Hrvatske revizorske komore, Klasa: UP/I-470-01/06-02/157
Ur. broj : 442-01-07-02 od 28. veljače 2007., RegistarSKI broj u Hrvatskoj revizorskoj komori : 100002340

S A D R Ź A J

Stranica

1. Odgovornost za godišnje financijske izvještaje	3
2. Izvješće neovisnog revizora Nadzornom odboru i udjelničarima	4 - 6
3. Godišnji financijski izvještaji sastavljeni po MSFI-ovima:	7
➤ Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu	8
➤ Izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti za 2018. godinu	9
➤ Izvještaj o financijskom položaju na 31. prosinca 2018.	10
➤ Izvještaj o novčanim tokovima na 31. prosinca 2018.	11
➤ Izvještaj o promjenama kapitala za 2018. godinu	12
➤ Bilješke uz godišnje financijske izvještaje za 2018. godinu	13 - 41

1. Odgovornost za financijske izvještaje

Temeljem Zakona o računovodstvu, Uprava je dužna osigurati da financijski izvještaji za svaku financijsku godinu budu pripremljeni u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI), koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu EU, tako da daju istinitu i objektivnu sliku financijskog stanja i rezultata poslovanja Društva za to razdoblje.

Uprava razumno očekuje kako Društvo ima odgovarajuća sredstva za nastavak poslovanja u doglednoj budućnosti. Iz navedenog razloga Uprava i dalje prihvaća načelo vremenske neograničenosti poslovanja pri izradi financijskih izvještaja.

Pri izradi financijskih izvještaja Uprava je odgovorna:

- za odabir i potom dosljednu primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika;
- za razumne i oprezne prosudbe i procjene;
- za primjenu važećih računovodstvenih standarda i za obznanjivanje i objašnjavanje svakog značajnog odstupanja u financijskim izvještajima; te
- za pripremanje financijskih izvještaja po načelu vremenske neograničenosti poslovanja, osim ako je neprimjereno pretpostaviti da će Društvo nastaviti svoje poslovne aktivnosti.

Uprava je odgovorna za vođenje ispravnih računovodstvenih evidencija koje će u bilo koje doba s prihvatljivom točnošću odražavati financijski položaj Društva, kao i njihovu usklađenost s važećim hrvatskim Zakonom o računovodstvu. Uprava je također odgovorna za čuvanje imovine Društva te stoga i za poduzimanje razumnih mjera radi sprječavanja i otkrivanja pronevjera i ostalih nezakonitosti.

Sukladno Zakonu o trgovačkim društvima ove financijske izvještaje mora odobriti i Nadzorni odbor Društva

Ovi financijski izvještaji odobreni su za izdavanje na dan 26. ožujka 2019. godine i potpisani u ime Uprave.

ZRAČNA LUKA SPLIT d.o.o.
Cesta dr. Franje Tuđmana 1270
21217 Kaštel Štafilić
OIB:83462362655

mr.sc. Lukša Novak

Direktor

 Zračna luka Split d.o.o.
KAŠTELA

2. IZVJEŠĆE NEOVISNOG REVIZORA

Izvješće revizora Nadzornom odboru i udjeličarima

Izvješće o reviziji godišnjih financijskih izvještaja

Mišljenje

Obavili smo reviziju godišnjih financijskih izvještaja Društva **ZRAČNA LUKA SPLIT d.o.o. Kaštel Štafilić („Društvo“)**, koji obuhvaćaju izvještaj o **financijskom položaju (bilancu)** na 31. prosinca 2018., **izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti, izvještaj o novčanim tokovima, izvještaj o promjenama kapitala** za tada završenu godinu **te bilješke** uz financijske izvještaje, uključujući i sažetak značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, priloženi godišnji financijski izvještaji **istinito i fer prikazuju** financijski položaj Društva na 31. prosinca 2018., njegovu financijsku uspješnost i novčane tokove za tada završenu godinu u skladu sa Zakonom o računovodstvu i Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja (MSFI-ima).

Osnova za mišljenje

Obavili smo našu reviziju u skladu sa Zakonom o računovodstvu, Zakonom o reviziji i Međunarodnim revizijskim standardima (MRevS-ima).

Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u našem izvješću neovisnog revizora *u odjeljku o revizorovim odgovornostima za reviziju godišnjih financijskih izvještaja*.

Neovisni smo od Društva u skladu s Kodeksom etike za profesionalne računovođe (IESBA Kodeks) i ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti u skladu s IESBA Kodeksom. Vjerujemo da su revizijski dokazi koje smo dobili dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Ostale informacije u Godišnjem izvješću s izvješćem posloводства

Uprava je odgovorna za ostale informacije. Ostale informacije sadrže informacije uključene u **Godišnje izvješće s izvješćem posloводства**, ali **ne uključuju godišnje financijske izvještaje i naše izvješće** neovisnog revizora o njima.

Naše mišljenje o godišnjim financijskim izvještajima **ne obuhvaća ostale informacije, osim u** razmjeru u kojem je to izričito navedeno u dijelu Godišnjeg izvješća s izvješćem posloводства koji se izričito odnosi na **samo izvješće posloводства** te našeg izvješća neovisnog revizora pod naslovom *Izvješće o drugim zakonskim zahtjevima*, i mi **ne izražavamo bilo koji oblik zaključka s izražavanjem uvjerenja o njima**.

U vezi s našom revizijom godišnjih financijskih izvještaja, **naša je odgovornost pročitati ostale informacije** i, u provođenju toga, **razmotriti jesu li ostale informacije značajno proturječne godišnjim financijskim izvještajima** ili našim saznanjima stečenih u reviziji ili se drugačije čini da su značajno pogrešno prikazane.

1. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije u priloženom Godišnjem izvješću s izvješćem posloводства Društva za 2018. godinu u dijelu koji se izričito odnosi na **samo izvješće posloводства usklađene su s priloženim godišnjim financijskim izvještajima** Društva za 2018. godinu;

2. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, priloženo Godišnje izvješće s izvješćem posloводства Društva za **2018.** godinu u dijelu koji se izričito **odnosi na samo izvješće posloводства je sastavljeno u skladu sa Zakonom o računovodstvu.**
3. Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, **nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi** Godišnjeg izvješća s izvješćem posloводства Društva za **2018.** godinu u dijelu koji se izričito **odnosi na samo izvješće posloводства.**

Ako, temeljeno na poslu kojeg smo obavili, zaključimo da postoji značajni pogrešni prikaz tih ostalih informacija, od nas se zahtijeva da izvijestimo tu činjenicu.

U tom smislu mi **nemamo nešto za izvijestiti.**

Odgovornosti uprave i onih koji su zaduženi za upravljanje za godišnje financijske izvještaje

Uprava je odgovorna za sastavljanje godišnjih financijskih izvještaja koji daju istinit i fer prikaz u skladu s MSFI-ima, i za one interne kontrole za koje uprava odredi da su potrebne za omogućavanje sastavljanja godišnjih financijskih izvještaja koji su bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške.

U sastavljanju godišnjih financijskih izvještaja, uprava je odgovorna za procjenjivanje sposobnosti Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju, objavljivanje, ako je primjenjivo, pitanja povezanih s vremenski neograničenim poslovanjem i korištenjem računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja, osim ako uprava ili namjerava likvidirati Društvo ili prekinuti poslovanje ili nema realne alternative nego da to učini.

Oni koji su zaduženi za upravljanje su odgovorni za nadziranje procesa financijskog izvještavanja kojeg je ustanovilo Društvo.

Revizorove odgovornosti za reviziju godišnjih financijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome jesu li godišnji financijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prijevare ili pogreške i **izdati izvješće neovisnog revizora koje uključuje naše mišljenje.** Razumno uvjerenje je viša razina uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu s MRevS-ima uvijek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prijevare ili pogreške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili u zbroju, utječu na ekonomske odluke korisnika donijete na osnovi tih godišnjih financijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu s MRevS-ima, stvaramo profesionalne prosudbe i održavamo profesionalni skepticizam tijekom revizije. Mi također:

1. **prepoznamo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikaza** godišnjih financijskih izvještaja, zbog prijevare ili pogreške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dostatni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikaza nastalog uslijed prijevare je veći od rizika nastalog uslijed pogreške, jer prijevare može uključiti tajne sporazume, krivotvorenje, namjerno ispuštanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
2. **stječemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju** kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u danim okolnostima, **ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o učinkovitosti internih kontrola Društva.**
3. **ocjenjujemo primjerenost korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena i povezanih objava koje je stvorila uprava.**

4. **zaključujemo o primjerenosti korištene računovodstvene osnove utemeljene na vremenskoj neograničenosti poslovanja koju koristi uprava i, temeljeno na pribavljenim revizijskim dokazima, zaključujemo o tome postoji li značajna neizvjesnost u vezi s događajima ili okolnostima koji mogu stvarati značajnu sumnju u sposobnost Društva da nastavi s poslovanjem po vremenski neograničenom poslovanju. Ako zaključimo da postoji značajna neizvjesnost, od nas se zahtijeva da skrenemo pozornost u našem izvješću neovisnog revizora na povezane objave u godišnjim financijskim izvještajima ili, ako takve objave nisu odgovarajuće, da modificiramo naše mišljenje. Naši zaključci se temelje na revizijskim dokazima pribavljenim sve do datuma našeg izvješća neovisnog revizora. Međutim, **budući događaji ili uvjeti mogu uzrokovati da Društvo prekine s nastavljanjem poslovanja po vremenski neograničenom poslovanju.****
5. **ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li godišnji financijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.**

Mi komuniciramo s onima koji su zaduženi za upravljanje u vezi s, između ostalih pitanja, planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tijekom naše revizije.

Izvješće temeljem zahtjeva Pravilnika o pružanju zemaljskih usluga (N.N. 61/2015)

1. Prema našem mišljenju, temeljeno na poslovima koje smo obavili tijekom revizije, informacije o ***razdvajanja računa (konta) prihoda i rashoda za djelatnost zemaljskih usluga od računa (konta) prihoda i rashoda za svoje druge djelatnosti*** sukladno članku 7. Pravilnika o pružanju zemaljskih usluga, Društva za 2018. godinu usklađene su s priloženim godišnjim financijskim izvještajima Društva za 2018. godinu;
2. U financijskim izvještajima Društva za 2018. godinu, na koje smo izrazili pozitivno mišljenje kao što je navedeno u odjeljku Mišljenje gore, izvršeno je ***potpuno razdvajanje računa (konta) prihoda i rashoda za djelatnost zemaljskih usluga od njegovih drugih djelatnosti te između tih djelatnosti nema nikakvih financijskih tokova.***
3. Na temelju poznavanja i razumijevanja poslovanja Društva i njegova okruženja stečenog u okviru revizije, nismo ustanovili da postoje značajni pogrešni prikazi u ***razdvajanju računa (konta) prihoda i rashoda za djelatnost zemaljskih usluga od računa (konta) prihoda i rashoda za svoje druge djelatnosti Društva.***

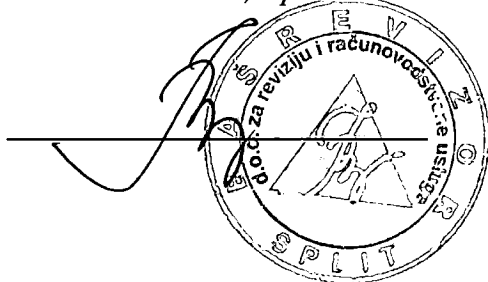
BAŠREVIZOR d.o.o.
Trg Hrvatske bratske zajednice 2

Split, 28. ožujka 2019.

21000 SPLIT
HRVATSKA
reg. broj u HRK: 100002340

Direktor:

mr. sc. Ivan BAŠIĆ, dipl. oec.

Ovlašteni revizor:

mr. sc. Ivan BAŠIĆ, dipl. oec.
reg. broj u HRK: 400012380

3. FINANCIJSKI IZVJEŠTAJI SASTAVLJENI PO MSFI-ovima

**IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVAATNOJ DOBITI
od 01.01. do 31.12.2018.**

	Bilješka	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Prihodi iz poslovanja	5	401.427.629	365.009.164
Ostali prihodi	6	885.335	750.182
Ukupni poslovni prihodi		402.312.964	365.759.346
Materijalni troškovi		(65.157.839)	(57.958.563)
Troškovi zaposlenika	7	(102.650.741)	(95.027.698)
Amortizacija	11,12	(16.011.463)	(15.168.426)
Ostali troškovi poslovanja	8	(62.744.135)	(53.957.513)
Ukupni poslovni rashodi		(246.564.178)	(222.112.200)
Operativni rezultat		155.748.786	143.647.146
Financijski prihodi		2.068.660	5.156.085
Financijski troškovi		(4.202.365)	(4.319.989)
Neto financijski prihodi	9	(2.133.705)	836.096
Dobit prije oporezivanja		153.615.081	144.483.242
Porez na dobit	10	(28.279.494)	(26.574.006)
Dobit za godinu		125.335.587	117.909.236

Potpisao u ime Društva i odobrio za izdavanje 26. ožujka 2019. godine:

mr.sc.Lukša Novak, *Direktor*

IZVJEŠTAJ O OSTALOJ SVEOBUH VATNOJ DOBITI za 2018. godinu

POZICIJA	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
I. DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	125.335.587	117.909.236
II. OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT/GUBITAK PRIJE POREZA	(681.137)	(289.103)
1. Tečajne razlike iz preračuna inozemnog poslovanja		
2. Promjene revalorizacijskih rezervi dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine		
3. Dobit ili gubitak s osnove ponovnog vrednovanja financijske imovine raspoložive za prodaju		
4. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite novčanog toka		
5. Dobit ili gubitak s osnove učinkovite zaštite neto ulaganja u inozemstvu		
6. Udio u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti/gubitku društava povezanih sudjelujućim interesom		
7. Aktuarski dobici/gubici po planovima definiranih primanja	(681.137)	(289.103)
8. Ostale ne vlasničke promjene kapitala		
III. POREZ NA OSTALU SVEOBUH VATNU DOBIT RAZDOBLJA		
IV. NETO OSTALA SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	(681.137)	(289.103)
V. SVEOBUH VATNA DOBIT ILI GUBITAK RAZDOBLJA	124.654.450	117.620.133

Potpisao u ime Društva i odobrio za izdavanje 26. ožujka 2019. godine:

mr.sc.Lukša Novak, *Direktor*

IZVJEŠTAJ O FINANCIJSKOM POLOŽAJU na 31.12.2018.

	Bilješka	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
IMOVINA			
Nematerijalna imovina	11	3.822.982	1.623.052
Nekretnine, postrojenja i oprema	12	825.466.802	572.532.006
Dugotrajna financijska imovina	14	364.635	429.201
Ukupna dugotrajna imovina		829.654.419	574.584.259
Zalihe	13	6.137.468	5.539.418
Dani zajmovi i depoziti	14	172.671.769	92.716.029
Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja	15	14.018.648	12.027.753
Novac i novčani ekvivalenti	16	225.650.922	217.313.816
Ukupna kratkotrajna imovina		418.478.807	327.597.016
UKUPNA IMOVINA		1.248.133.226	902.181.275
KAPITAL I OBVEZE			
Upisani kapital	17	385.300.000	385.300.000
Rezerve iz dobiti		452.817.773	335.589.675
Dobit za godinu		125.335.587	117.909.236
Ukupan kapital		963.453.360	838.798.911
Zaduženja na koja se obračunavaju kamate	19	221.893.688	-
Obveze prema dobavljačima		-	-
Dugoročna primanja zaposlenih	18	9.647.394	7.911.663
Ukupno dugoročne obveze		231.541.082	7.911.663
Zaduženja na koja se obračunavaju kamate	19	-	-
Obveze prema dobavljačima i ostale obveze	20	53.138.784	55.470.701
Ukupno kratkoročne obveze		53.138.784	55.470.701
UKUPNO KAPITAL I OBVEZE		1.248.133.226	902.181.275

Potpisao u ime Društva i odobrio za izdavanje 26. ožujka 2019. godine:

mr.sc.Lukša Novak, *Direktor*

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA – DIREKTNNA METODA

od 01.01. do 31.12.2018.

POZICIJA		2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
A.	NOVČANI TOK IZ POSLOVNIH AKTIVNOSTI	150.556.133	142.755.472
1.	Primici	473.897.596	430.030.360
2.	Izdaci	(323.341.463)	(287.274.888)
B.	NOVČANI TOK IZ INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	(60.245.618)	(146.803.234)
1.	Primici	-	-
2.	Izdaci	(60.245.618)	(146.803.234)
C.	NOVČANI TOK IZ FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	7.439.003	(10.318.854)
1.	Primici	184.386.418	182.033.110
2.	Izdaci	(176.947.415)	(192.351.964)
D.	UKUPNI NOVČANI PRIMICI	658.284.014	612.063.470
	• iz poslovnih aktivnosti	473.897.596	430.030.360
	• iz investicijskih aktivnosti	-	-
	• iz financijskih aktivnosti	184.386.418	182.033.110
E.	UKUPNI NOVČANI IZDACI	(560.534.496)	(626.430.087)
	• iz poslovnih aktivnosti	(323.341.463)	(287.274.889)
	• iz investicijskih aktivnosti	(60.245.618)	(146.803.234)
	• iz financijskih aktivnosti	(176.947.415)	(192.351.964)
F = D – E	NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) NOVCA	97.749.518	(14.366.617)

Potpisao u ime Društva i odobrio za izdavanje 26. ožujka 2019. godine:

mr.sc.Lukša Novak, *Direktor*

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA KAPITALA

od 01.01 do 31.12.2018.

- HRK

OPIS POZICIJE	UPISANI KAPITAL	REZERVE IZ DOBITI	DOBITAK POSLOVNE GODINE	UKUPNO
STANJE 31.12.2016.	385.300.000	250.341.364	85.537.413	721.178.777
Dobit za godinu	-	85.537.413	(85.537.413)	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	(289.102)	117.909.236	117.620.134
STANJE 31.12.2017.	385.300.000	335.589.675	117.909.236	838.798.911
Dobit za godinu	-	117.909.236	(117.909.236)	-
Ukupna sveobuhvatna dobit	-	(681.138)	125.335.587	124.654.449
STANJE 31.12.2018.	385.300.000	452.817.773	125.335.587	963.453.360

Potpisao u ime Društva i odobrio za izdavanje 26. ožujka 2019. godine:

mr.sc.Lukša Novak, *Direktor*

B I L J E Š K E

**uz financijske izvještaje
za 2018. godinu**

BILJEŠKE UZ FINANCIJSKE IZVJEŠTAJE

1. Subjekt izvještavanja

Zračna luka Split d.o.o. ("Društvo") je društvo upisano u registar Trgovačkog suda u Splitu pod matičnim brojem (MBS) 060147189, OIB-om 83462362655. Sjedište Društva je u Kaštel Štafiliću, Cesta dr. Franje Tuđmana 1270, Hrvatska.

Društvo je osnovano 1998. godine u Trgovačkom sudu u Splitu pod brojem Tt-98/1869-3 s postojećim registarskim uloškom I-38 iz 1964. godine. Temeljne djelatnosti Društva su uslužne djelatnosti u zračnom prijevozu, trgovinska djelatnost te djelatnost ugostiteljstva.

Struktura vlasništva na dan 31. prosinca 2018. godine bila je kako slijedi:

	Temeljni ulog (HRK)	%
Republika Hrvatska	211.915.000	55
Splitsko-dalmatinska županija	57.795.000	15
Grad Kaštela	57.795.000	15
Grad Trogir	38.530.000	10
Grad Split	19.265.000	5
Ukupno	385.300.000	100

Članovi Nadzornog odbora na dan 31. prosinca 2018. godine bili su:

1. Mihovil Biočić - predsjednik,
2. Zoran Maršić - zamjenik predsjednika,
3. Miro Maretić - član,
4. Marko Parčina - član,
5. Mirjana Čagalj - član,
6. Slaven Jažo - član,
7. Vlade Matijašević - član

Jedini član Uprave Društva na dan 31. prosinca 2018. godine bio je gospodin Lukša Novak.

Na dan 31. prosinca 2018. godine Društvo je imalo 347 zaposlenika (2017. godina: 356 zaposlenika).

2. Osnove sastavljanja

a) Izjava o sukladnosti

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su u skladu s Međunarodnim standardima financijskog izvještavanja („MSFI“), njihovih dopuna i povezanim tumačenjima koji su utvrđeni od Europske komisije i objavljeni u službenom listu EU.

Dodaci koji su nastali poboljšanjem MSFI-ja nisu imali utjecaja na računovodstvene politike.

Društvo je prvi put primijenilo sljedeće standarde i dodatke za godišnje izvještajno razdoblje koje počinje 1. siječnja 2018. godine:

- *MSFI 9 Financijski instrumenti i*
- *MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima.*

Usvajanje navedenih standarda nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje kao ni na prethodna razdoblja te vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

Novi i izmijenjeni standardi koje je Društvo usvojilo

Društvo je za svoje izvještajno razdoblje koje započinje 1. siječnja 2018. godine usvojilo sljedeće nove standarde koje je usvojila Europska unija i koji su relevantni za financijske izvještaje Društva:

1. MSFI 9 Financijski instrumenti i povezani dodaci raznim drugim standardima (na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine).

MSFI 9 regulira klasifikaciju, mjerenje i prestanak priznavanja financijske imovine i financijskih obveza i uvodi nova pravila za računovodstvo zaštite. On zamjenjuje bivši MRS 39.

Uprava Društva procijenila je sljedeće moguće efekte primjene novog standarda MSFI 9 na svoje financijske izvještaje:

- Društvo ne očekuje da nova pravila o klasifikaciji, mjerenju i prestanku priznavanja ima utjecaj na njegovu financijsku imovinu i obveze.
- Neće biti nikakvog učinka na iskazivanje financijskih obveza Društva jer novi zahtjevi isključivo utječu na iskazivanje financijskih obveza koje su priznate po fer vrijednosti u računu dobiti i gubitka, a Društvo takvih obveza nema.
- Nova pravila računovodstva zaštite neće imati utjecaja na Društvo budući da ne koristi instrumente zaštite.

Društvo je izabralo ne mijenjati podatke usporednog prethodnog razdoblja, te priznati prilagodbe knjigovodstvene vrijednosti financijske imovine i obveza u početnoj zadržanoj dobiti od datuma prve primjene standarda, odnosno s 1. siječnjem 2018. godine primjenom pojednostavljene metode. **Podaci usporednog razdoblja nisu mijenjani.** Za Društvo prva i kontinuirana primjena ovog standarda nije pokazala značajne posljedice za financijske izvještaje. Uprava Društva je navedeni standard usvojila s datumom njegovog stupanja na snagu.

2. **MSFI 15 Prihodi od ugovora s kupcima** i povezani dodaci raznim drugim standardima *(na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2018. godine)*

Odbor za Međunarodne računovodstvene standarde izdao je novi standard za priznavanje prihoda.

MSFI 15 zamjenio je sve postojeće zahtjeve i pravila priznavanja prihoda (MRS 11 Ugovori o izgradnji, MRS 18 Prihodi, IFRIC (Tumačenje) 13 Programi lojalnosti kupaca, IFRIC 15 Ugovori o izgradnji nekretnina, IFRIC 18 Prijenos imovine s kupca i SIC 31 Prihod - nenovčane usluge koje uključuju usluge oglašavanja) u MSFI-jevima i primjenjuje se na sve **prihode koji nastaju kao rezultat ugovora s kupcima**.

Uz to, standard daje model za priznavanje i mjerenje prodaje pojedine nefinancijske imovine koje nisu posljedica redovnog poslovanja *(na primjer prodaja nekretnina, postrojenja, opreme i nematerijalne imovine)*.

Novi standard temelji se na načelu da se prihodi priznaju kada se kontrola nad dobrima ili uslugama prenosi na kupca tako da **pojam kontrole zamjenjuje postojeći pojam rizika i koristi**.

Unaprijed obavljene **jednokratne uplate** kupaca koje ne ispunjavaju definiciju zasebne obveze isporuke, ali predstavljaju predujam za buduće usluge, odgađaju se i priznaju u okviru prihoda tijekom (preostalog) razdoblja trajanja ugovora i **iskazuju se u okviru ugovorne obveze**.

MSFI 15 je preskriptivniji od trenutnih MSFI-jeva i pruža detaljnije upute za primjenu. Zahtjevi za objavama u financijskim izvještajima su također opsežniji u odnosu na postojeće i trenutno važeće standarde.

Uprava Društva je s prospektivnom primjenom navedeni standard usvojila s datumom njegovog stupanja na snagu. Usvajanje ovog standarda nije imalo utjecaja na tekuće razdoblje kao ni na prethodna razdoblja te vjerojatno neće imati utjecaja na buduća razdoblja.

Standardi i tumačenja koji još nisu usvojeni

Objavljeno je nekoliko novih standarda i smjernica koji nisu obvezni za izvještajna razdoblja koja završavaju 31. prosinca 2018. godine i koje Društvo nije ranije usvojilo.

Ne očekuje se da će ovi standardi i tumačenja imati značajan utjecaj na financijske izvještaje Društva.

MSFI 16 Najmovi *(na snazi za godišnja razdoblja koja počinju na dan ili nakon 1. siječnja 2019. godine.)*

Novi standard utvrđuje načela za priznavanje, mjerenje, prezentiranje i objavu o najmovima. MSFI 16 ukida klasifikaciju najмова kao poslovnih ili financijskih najмова kako je zahtijevano MRS-om 17 i, umjesto toga, uvodi računovostveni **model jednog najma**.

Uprava će navedeni standard usvojiti s datumom njegovog stupanja na snagu.

MSFI 16 će rezultirati u priznavanju gotovo svih najмова u bilanci. Standardom se uklanja dosadašnja razlika između poslovnih i financijskih najмова te se zahtijeva priznavanje imovine (pravo na korištenje iznajmljene imovine) i financijskih obveza plaćanja najma za gotovo sve ugovore o najmu.

Neobvezno izuzeće postoji za kratkotrajne najmove i najmove male vrijednosti.

Društvo neće primjenjivati novi standard za najmove retroaktivno u potpunosti, već će koristiti odredbu o izuzeću za najmoprimca, također poznatu kao **modificirana retrospektivna metoda**. Prilikom prelaska na MSFI 16, obveze za plaćanja temeljem postojećih operativnih najмова bit će diskontirane korištenjem odgovarajuće

inkrementalne stope zaduživanja i biti će priznata kao obveza za najam. Imovina s pravom korištenja iskazivat će se u iznosu obveze za najam, usklađena za iznos unaprijed plaćenih ili obračunatih plaćanja za najam.

Novčani tok od poslovnih aktivnosti bit će veći jer se plaćanja glavnice obveze za najam klasificiraju u financijske aktivnosti. Samo se plaćanja kamata mogu i dalje iskazivati kao novčani tokovi od poslovnih aktivnosti.

Zahtjevi MSFI-ja 16 o priznavanju, mjerenju i objavljivanju također će se primjenjivati i na kratkoročne najmove i najmove temeljene na imovini male vrijednosti.

Društvo će koristiti kao praktično pomagalo model u kojem se **ne kapitaliziraju najmovi s trajanjem do tri mjeseca**.

b) Osnove sastavljanja financijskih izvještaja

Financijski izvještaji Društva sastavljeni su na osnovi povijesnog troška, osim što su derivativni financijski instrumenti, financijska imovina po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka, financijski instrumenti raspoloživi za prodaju (osim onih koji nisu predmet trgovanja na aktivnom tržištu, a koji su priznati po trošku umanjenom za umanjenje vrijednosti), vrednovani po fer vrijednosti.

Financijski izvještaji Društva pripremljeni su na principu vremenske neograničenosti poslovanja.

c) Funkcionalna i valuta prikazivanja

Financijski izvještaji Društva prikazani su u hrvatskim kunama koja je funkcionalna i izvještajna valuta Društva, ako nije drugačije navedeno.

d) Značajne računovodstvene prosudbe, procjene i pretpostavke

Priprema financijskih izvještaja u skladu s MSFI zahtijeva primjenu prosudbi, procjena i pretpostavki koje utječu na primjenu računovodstvenih politika i iznose imovine, obveza, prihoda i rashoda prikazanih u financijskim izvještajima. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od tih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke se kontinuirano pregledavaju. Utjecaj korekcije procjene se priznaje u razdoblju u kojem je procjena korigirana i budućim razdobljima ukoliko korekcija utječe na tekuće i buduća razdoblja.

Ključne procjene korištene kod pripreme ovih financijskih izvještaja odnose se na procjenu razdoblja amortizacije i ostatke vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme te nematerijalne imovine, ispravke vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja te fer vrijednost financijskih instrumenata klasificiranih u kategoriju po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka za koje ne postoji aktivno tržište. Detalji procjena i iznosi prikazani su u odgovarajućim računovodstvenim politikama i bilješkama uz financijske izvještaje.

Ključna prosudba, odvojena od onih koje uključuju procjene, koja ima značajan utjecaj na iznose prikazane u financijskim izvještajima odnosi se na izračun poreza na dobit, koji je izračunat na osnovi trenutno važećih zakona.

Model očekivanog gubitka

S primjenom MSFI-ja 9, uvodi se model očekivanog gubitka (ECL). Mjerenje očekivanog gubitka od umanjenja vrijednosti temelji se na razumnim i potpunim informacijama koje su dostupne bez pretjeranih troškova i napora, i koje uključuju informacije o prošlim događajima, trenutnim te predviđenim budućim uvjetima i okolnostima.

Prilikom utvrđivanja očekivanih budućih potreba za umanjenjem vrijednosti obično se koriste povijesne vjerojatnosti neispunjavanja obveza, koje se nadopunjuju budućim parametrima relevantnim za kreditni rizik.

Makroekonomski podaci povezuju se s povijesnim ponašanjem kupaca pri čemu se isti korigiraju pod sljedećim uvjetima:

- Stopa nezaposlenosti - Ako su promjene stopa nezaposlenosti veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje dvije godine
- BDP - Ako su promjene stope BDP-a veće od 1% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine
- Prosječne kamatne stope - Ako su promjene prosječnih kamatnih stopa veće od 2% u odnosu na prosjek zadnje četiri godine.

Opći pristup očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na zajmove, dužničke instrumente koji se mjere po amortiziranom trošku i dužničke instrumente koji se mjere kroz ostalu sveobuhvatnu dobit. **Pojednostavljeni pristup očekivanih kreditnih gubitaka primjenjuje se na potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu što rezultira ranijim priznavanjem troška od umanjenja vrijednosti.**

Primjenom pojednostavljenog pristupa za financijsku imovinu, koja se od 1. siječnja 2018. priznaje u skladu s MSFI 9 (Međunarodnim standardom financijskog izvještavanja 9), nije došlo do smanjenja vrijednosti imovine.

Osim gore navedene imovine na koju se primjenjuje pojednostavljeni pristup, **kod naknadnog mjerenja sve ostale financijske imovine primjenjuje se opći pristup u procjeni kreditnog gubitka koji se sastoji od tri stupnja: stupanj 1, stupanj 2 i stupanj 3.**

Primjena stupnja ovisi o povećanju kreditnog rizika po financijskom instrumentu nakon inicijalnog priznavanja, odnosno o kreditnoj kvaliteti financijskog instrumenta:

Stupnjevi za procjenu kreditnog gubitka	Model primjene	Povećanje kreditnog rizika
Stupanj 1 Naplativi (Performing)	Model 12-mjesečnih očekivanih kreditnih gubitaka	Nije značajno povećanje
Stupanj 2 Otežana naplativost (Underperforming)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje
Stupanj 3 Upitna naplativost (Non-performing)	Model očekivanih kreditnih gubitaka za cijelo razdoblje trajanja instrumenta	Značajno povećanje + postoji dokaz o umanjenju vrijednosti na datum izvještavanja

Kreditni rizik je rizik da ugovorna strana financijskog instrumenta stvara financijske gubitke za drugu ugovornu stranu neispunjavanjem ugovorne obveze. Budući da **standard ne propisuje definiciju 'značajnog povećanja kreditnog rizika'**, Društvo samo odlučuje kako ga definirati u kontekstu vrsta instrumenata koje drži, uzimajući u obzir dostupnost informacija i vlastite povijesne podatke.

Osnova za procjenu povećanja kreditnog rizika je:

- ili vjerojatnost neispunjavanja obveza
- ili analiza dospjelih potraživanja.

Revizija primjenjivih postotaka kreditnog rizika pojednostavljenog pristupa vrši se dva puta godišnje za potrebe mjerenja kreditnog rizika i povijesnih podataka kako bi se utvrdio očekivani kreditni gubitak.

Pored toga, **analiziraju se makroekonomski podaci** – *stopa inflacije, kamatne stope potrošačkih kredita, BDP po glavi stanovnika, stope nezaposlenosti i zaposlenosti i indeks potrošačkih cijena*.

Navedeni podaci se stavljaju u odnos s povijesnim ponašanjem klijenata Društva kako bi se uvidjela mogućnost promjene primjenjenih postotaka kreditnog rizika.

Standard sadrži oborivu pretpostavku da „događaj neispunjenja plaćanja“ nastaje kada je financijska imovina u dospelju više od 90 dana.

Pretpostavku podupiru i sljedeći događaji:

- Ugovorna strana više puta ne ispunjava obveze plaćanja i usluga je blokirana (ugovor još nije raskinut)
- Ugovorna strana premašuje kreditni limit s neplaćenim računima i ne plaća unatoč ponovljenim zahtjevima
- Embargo/države u recesiji ili države s ograničenjima plaćanja od strane državne banke

Pri stvaranju iskazanih pretpostavki koriste se procjene temeljene na povijesnim podacima i postojećim tržišnim uvjetima.

Za **potraživanja od kupaca** primjenjuje se **pojednostavljeni pristup** mjerenja očekivanog kreditnog gubitka, tj. mjerenja **na osnovi skupine potraživanja**, zbog velikog broja analitičkih podataka (kupaca) i homogene baze potraživanja.

Potraživanja od kupaca su podijeljena na portfelje ovisno o tipu kupca i prate se prema starosnoj strukturi.

Portfelji se stvaraju na temelju sličnosti ponašanja korisnika prema povijesnim podacima i budućim očekivanjima. Primjeri portfelja su privatni korisnici usluga, poslovni korisnici usluga.

Primjeri **skupina dospelosti** potraživanja su nedospjela, dospjela 0 - 29 dana, dospjela 30 - 89 dana i nadalje. Navedene skupine se stvaraju na temelju koraka u procesu naplate.

Nakon prve primjene MSFI 9, Društvo očekuje da će sva potraživanja biti potpuno vrijednosno usklađena u razdoblju od 3 godine nakon datuma dospeljeća.

Ako se ranije ne naplate, sva potraživanja se utužuju u roku od jedne godine od datuma dospeljeća. Potraživanja se ne mogu otpisati sve dok Društvo ne izgubi sudski spor. Sudski sporovi mogu trajati više od 3 godine. Naplata nakon 3 godine od datuma dospeljeća je zanemarivo mala i ta se činjenica uzima u obzir pri izračunu postotaka u matrici vrijednosnog usklađenja.

Analiza potraživanja i pripadajućeg vrijednosnog usklađenja pokazuje značajnu naplatu potraživanja u prvoj godini od datuma dospelja i u sljedeće dvije godine putem sudskih tužbi. Povijesno gledano, navedeni trendovi su stabilni i nema poznatih činjenica niti naznaka da će se trend promijeniti u budućim razdobljima.

U 2017. godini vrijednosno usklađenje potraživanja od kupaca je procijenjeno temeljem modela nastalog gubitka, a nakon primjene MSFI 9, kreditni rizik potraživanja od kupaca je priznat kroz ECL matricu vrijednosnog usklađenja (pristup očekivanih kreditnih gubitaka).

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo promjena u metodama početne procjene ili značajnim pretpostavkama koje su korištene.

Tijekom izvještajnog razdoblja nije bilo značajnih promjena u knjigovodstvenoj vrijednosti financijskih instrumenata, a time niti značajnog utjecaja na iznos vrijednosnog usklađenja.

3. Značajne računovodstvene politike

Sljedeće računovodstvene politike su dosljedno primjenjivane za sva razdoblja koja su prikazana u financijskim izvještajima Društva.

a) Transakcije u stranim valutama

Transakcije u stranim valutama preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju strane valute važećem na dan transakcije. Monetarna imovina i obveze izražene u stranoj valuti na datum sastavljanja bilance preračunate su u funkcionalnu valutu upotrebom tečaja strane valute važećem na dan sastavljanja bilance.

Dobici ili gubici od tečajnih razlika, koji nastaju prilikom podmirenja tih transakcija te iz preračuna monetarne imovine i obveza izraženih u stranim valutama, priznaju se u računu dobiti i gubitka.

Nemonetarna imovina i obveze izražene u stranim valutama koje su iskazane po fer vrijednosti, preračunavaju se u funkcionalnu valutu po tečaju važećem na dan utvrđivanja fer vrijednosti.

Na dan 31. prosinca 2018. godine tečaj za 1 EUR iznosio je 7,42 kuna (31. prosinca 2017. godine: 7,51 kuna).

b) Financijska imovina

Financijski instrument se priznaje ukoliko Društvo postane jedna od ugovornih strana na koju se primjenjuju ugovorni uvjeti instrumenta.

Financijska imovina se prestaje priznavati ukoliko isteknu ugovorna prava Društva na novčane tokove od financijske imovine ili kada Društvo prenese financijsku imovinu na drugu stranu bez zadržavanja kontrole ili značajnih rizika i koristi od imovine.

Financijske obveze se prestaju priznavati istekom ili ispunjenjem ugovornih obveza.

Stavke imovine klasificirane su i mjere se kako je prikazano u nastavku:

Klasifikacija i mjerenje**AKTIVA****Kratkotrajna imovina**

Novac i novčani ekvivalenti
(depoziti, komercijalni zapisi, ...)

Držanje radi naplate / Amortizirani trošak

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Držanje radi naplate / Amortizirani trošak

Ostala financijska imovina

Dani zajmovi i ostala potraživanja

Držanje radi naplate / Amortizirani trošak

Vlasnički instrumenti

Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez
naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka

Dugotrajna imovina

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Držanje radi naplate / Amortizirani trošak

Ostala financijska imovina

Dani zajmovi i ostala potraživanja

Držanje radi naplate / Amortizirani trošak

Vlasnički instrumenti

Držanje radi naplate i prodaja
Fer vrijednost kroz ostalu sveobuhvatnu dobit bez
naknadne reklasifikacije u račun dobiti i gubitka

Poslovni model odražava način na koji Društvo upravlja imovinom kako bi ostvarilo novčane tokove – bez obzira na to je li cilj Društva:

- a. isključivo prikupljanje ugovornih novčanih tokova od imovine ('**držanje radi naplate ugovornih novčanih tokova**') ili
- b. prikupiti i ugovorne novčane tokove i novčane tokove koji proizlaze iz prodaje imovine ('**držati radi naplate ugovornih novčanih tokova i prodaje**'),

a ako nijedna od gore navedenih točaka nije primjenjiva, financijska imovina se klasificira kao dio drugog poslovnog modela i mjeri se po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka.

i) Novac i novčani ekvivalenti

Novac se sastoji od novca u banci i blagajni. Novčani ekvivalenti obuhvaćaju depozite po viđenju i oročene depozite s rokom dospelja do tri mjeseca.

ii) Krediti i potraživanja

Kredit i potraživanja početno se priznaju po fer vrijednosti uvećano za transakcijske troškove, na dan namire i naknadno se mjere po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope, umanjeno za gubitke od umanjenja vrijednosti.

iii) Financijska imovina kroz račun dobiti i gubitka

Financijska imovina se klasificira kao financijska imovina kroz račun dobiti i gubitka kada je namijenjena trgovanju ili je definirana od strane Društva kao takva. Financijska imovina klasificira se kao namijenjena trgovanju ako je:

1. stečena u svrhu prodaje u bližoj budućnosti; ili
2. dio portfelja financijskih instrumenata kojim Društvo zajednički upravlja i za koji postoji dokaz o nedavnom kratkoročnom ostvarenju dobiti; ili
3. derivativ koji nije definiran i nije učinkovit kao instrument zaštite (hedging).

Financijska imovina iskazana po fer vrijednosti kroz račun dobiti i gubitka mjeri se po fer vrijednosti, a svaka ostvarena dobit ili gubitak priznaju se u računu dobiti i gubitka. Neto dobitak ili gubitak priznat u računu dobiti i gubitka uključuje bilo koju dividendu ili kamatnu metodu umanjeno za potencijalno umanjenje vrijednosti, sa prihodom priznatim na temelju efektivnog prinosa.

c) Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina

Nekretnine, postrojenja, oprema i nematerijalna imovina iskazani su prema trošku nabave umanjeno za akumuliranu amortizaciju i umanjenje vrijednosti (osim zemljišta). Kad je imovina prodana ili povučena iz upotrebe, njezin trošak i akumulirana amortizacija eliminiraju se iz računovodstvene evidencije, a svi dobiti ili gubici koji proizlaze iz njihovog isknižavanja uključuju se u račun dobiti i gubitka. Trošak nabave obuhvaća nabavnu cijenu, uključujući i carinske pristojbe i tzv. nepovratne poreze te sve izravne troškove potrebne za dovođenje imovine u stanje upotrebe i svrhu za koju je namijenjena. Naknadni troškovi zamjene pojedinih dijelova nekretnina, postrojenja i opreme kapitaliziraju se ako je vjerojatno da će buduće ekonomske koristi pritićati u Društvo i ako se trošak može pouzdano mjeriti. Troškovi popravaka i održavanja terete račun dobiti i gubitka u razdoblju u kojem su nastali. Trošak amortizacije se priznaje u računu dobiti i gubitka primjenom

linearne metode tijekom korisnog vijeka uporabe imovine. Knjigovodstvena vrijednost provjerava se radi umanjenja vrijednosti kad postoje pokazatelji koji ukazuju da knjigovodstvena vrijednost nije nadoknadiva.

Zemljište i imovina u pripremi se ne amortizira.

Procijenjeni korisni vijek upotrebe je kako slijedi:

	2018. godina	2017. godina
Software	4 godine	4 godine
Građevinski objekti	20–40 godina	20 - 40 godina
Postrojenja i oprema	5 - 10 godina	5 - 10 godina
Uredska oprema	5 - 10 godina	5 - 10 godina
Transportna sredstva	5 godina	5 godina

d) Zalihe

Zalihe se iskazuju po trošku nabave, ili neto tržišnoj vrijednosti, ovisno o tomu koja je niža. Trošak nabave uključuje troškove nabave zaliha i trošak njihova dovođenja na postojeću lokaciju i stanje umanjeno za diskonte i rabate. Neto utrživa vrijednost zaliha predstavlja procijenjenu prodajnu cijenu zaliha umanjenu za troškove dovršenja te troškove prodaje. Utrošak zaliha sirovina i materijala obračunava se primjenom FIFO metode. Sitan inventar, ambalaža i auto-gume se otpisuju 100 % kada se daju u uporabu.

e) Umanjenje vrijednosti *Nefinancijske imovine*

Knjigovodstveni iznos imovine Društva, osim zaliha (računovodstvena politika 3(d)) i odgođene porezne imovine računovodstvena politika 3(i)), pregledava se na svaki datum bilance kako bi se utvrdilo postoji li bilo kakva indikacija o umanjenju njihove vrijednosti. Ukoliko indikacija postoji, procjenjuje se nadoknadivi iznos imovine.

Imovina koja podliježe obračunu amortizacije pregledava se za umanjenje vrijednosti uvijek kada događaji ili promjene u okolnostima indiciraju kako knjigovodstvena vrijednost sredstva neće biti nadoknadiva.

Gubici od umanjenja vrijednosti imovine priznaju se u računu dobiti i gubitka kada knjigovodstveni iznos imovine ili jedinice koja stvara novac premašuje njegov nadoknadivi iznos.

g) Zaduženja na koja se obračunavaju kamate

Zaduženja na koja se obračunavaju kamate se početno mjere po fer vrijednosti primljenog novca, umanjeno za pripadajuće transakcijske troškove.

U budućim razdobljima se iskazuju po amortiziranom trošku, primjenom metode efektivne kamatne stope. Sve razlike između primitaka (umanjeno za troškove transakcije) i otkupne vrijednosti priznaju se u računu dobiti i gubitka tijekom trajanja zaduženja primjenom efektivne kamatne stope.

h) Najmovi

Najmovi u kojima značajan dio rizika i koristi vlasništva zadržava najmodavac svrstavaju se kao **poslovni najmovi**. Plaćanja po osnovi poslovnih najмова (umanjen za poticaje primljene od zakupodavca) terete sveobuhvatnu dobit na ravnomjernoj osnovi tijekom razdoblja najma.

Najmovi nekretnina, postrojenja i opreme, gdje Društvo zadržava gotovo sve rizike i koristi vlasništva klasificiraju se kao **financijski najmovi**.

Financijski najmovi kapitaliziraju se na početku najma po fer vrijednosti unajmljene imovine ili, ako je niže, po sadašnjoj vrijednosti minimalnih plaćanja najma. Svako plaćanje najma razvrstava se na obveze i financijske troškove. Odgovarajuće obveze po najmu, umanjena za troškove financiranja, uključene su u posudbe.

Kamatni dio financijskog troška tereti sveobuhvatnu dobit tijekom trajanja najma na način da se postigne ista periodična kamatna stopa na preostalo stanje obveze za svako razdoblje. Nekretnine, postrojenja i oprema stečeni financijskim najmom amortiziraju se tijekom razdoblja najma ili vijeka uporabe ovisno o tome što je kraće.

i) Prihodi

Prihodi nastaju iz redovnog poslovanja Društva.

U nastavku je prikazan model od pet koraka koji se primjenjuje za priznavanje prihoda od ugovora s kupcima:

1. korak: utvrditi ugovor(e) s kupcem
2. korak: utvrditi obveze isporuke u ugovoru
3. korak: utvrditi cijenu transakcije
4. korak: dodijeliti cijenu transakcije obvezama isporuke u ugovoru
5. korak: priznati prihode kada (ili kako) subjekt ispuni obvezu isporuke

Prihodi se priznaju za svaku zasebnu obvezu isporuke u ugovoru u iznosu cijene transakcije. Cijena transakcije je iznos naknade u ugovoru na koju Društvo očekuje da ima pravo u zamjenu za prijenos obećane robe ili usluga kupcu.

Za ugovore koji sadrže više od jedne obveze isporuke (ugovore s više elemenata), Društvo cijenu transakcije raspoređuje na obveze isporuke na osnovi relativnih pojedinačnih prodajnih cijena. Pojedinačna prodajna cijena (*stand-alone selling price* - SSP) je cijena po kojoj bi Društvo zasebno kupcu prodalo obećanu robu ili uslugu.

Dodjela na temelju relativne pojedinačne prodajne cijene obavlja se na sljedeći način: Najprije se pojedinačna prodajna cijena obveze isporuke dijeli sa zbrojem pojedinačnih prodajnih cijena svih obveza isporuke. Taj se omjer zatim množi s cijenom transakcije. Rezultat je relativna pojedinačna prodajna cijena.

Prihodi se priznaju kada su obveze isporuke zadovoljene prijenosom kontrole obećane robe ili usluge na kupca. **Kontrola nad robom** (npr. prodaja opreme) prenosi se kada se roba isporuči kupcu, kupac u potpunosti raspolaže robom i ne postoji nepodmirena obveza koja bi mogla utjecati na kupčevo prihvaćanje robe. Isporuka je obavljena kada je roba otpremljena na određenu lokaciju, a rizici zastarijevanja i gubitka preneseni su na kupca. Kontrola nad robom obično se prenosi u određenom trenutku.

Kontrola nad uslugama prenosi se tijekom vremena ili u određenom trenutku, što utječe na iskazivanje prihoda. Prihodi od pružanja usluga priznaju se u razdoblju u kojem su usluge obavljene. Ako se realizacija usluge proteže

na više od jednog razdoblja, metoda inputa (na temelju nastalih troškova) i metoda outputa (na temelju isporučenih jedinica/poslova) koriste se za mjerenje napretka do konačnog izvršenja.

Metoda outputa koristi se u uslugama za masovno tržište kao i u sustavnim rješenjima (npr. ugradnja opreme, kada vremensko razdoblje između početka rada i isporuke usluge nije predugo i / ili kada obje strane obavljene poslove redovito potvrđuju).

Metoda inputa se uglavnom koristi za složena sustavna rješenja (npr. za razvoj rješenja prilagođenog pojedinom kupcu koje traje duže vrijeme), pri čemu se prihodi priznaju mjesečno na temelju nastalih troškova kako bi se prikazao napredak do konačnog izvršenja u razdobljima u kojima međusobne potvrde još uvijek nisu dospjele.

Standardom se utvrđuje računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora s kupcima.

Međutim, postoji mogućnost primjene standarda i na portfelj ugovora, ako:

- ugovori objedinjeni u portfelj imaju slična obilježja i
- primjenom standarda na portfelj ne dolazi do bitno drugačijeg rezultata u odnosu na računovodstveno iskazivanje pojedinačnih ugovora.

Društvo iskazivanje prihoda u skladu s MSFI-jem 15 primjenjuje na portfelje ugovora i na pojedinačne ugovore. Standard se primjenjuje na portfelje ugovora za proizvode za masovno tržište, dok se za posebna rješenja primjenjuje na razini pojedinačnih ugovora. Portfelji su definirani unutar svakog relevantnog područja poslovanja i uspostavljeni su u skladu s uobičajenim zahtjevima za usklađenjem po pojedinačnim ugovorima.

Primljene državne potpore evidentiranju se sukladno MRS-u 20 – Državne potpore po dobitnom pristupu.

Kod dobitnog pristupa primljena sredstva (potpore) treba iskazati kao odgođeni prihod, koji se unosi u prihod razdoblja (dobit) u istom razdoblju kada i odnosni troškovi odnosno rashodi koji se namiruju primljenim potporama. Ako se radi o sredstvima koja se amortiziraju, unose se u prihode (dobit) u razdobljima i omjerima u kojima se tereti amortizacija na ta sredstva, pri čemu ne dolazi do povećanja porezne osnovice.

j) Financijski prihodi i troškovi

Financijski prihod sastoji se od prihoda od kamata na investirana sredstva, prihoda od dividendi te dobitaka od tečajnih razlika. Prihod od kamata se priznaje u trenutku kada nastaje, korištenjem metode efektivne kamatne stope. Prihod od dividendi se priznaje na datum kada je ustanovljeno pravo Društva na isplatu dividende.

Financijski trošak sastoji se od troška obračunatih kamata na kredite i zajmove primjenom metode efektivne kamatne stope te gubitaka od tečajnih razlika.

k) Porez na dobit

Društvo obračunava obvezu za porez na dobit temeljem odredaba Zakona o porezu na dobit. Porez na dobit ili gubitak za godinu sastoji se od tekućeg poreza i odgođenog poreza. Porez na dobit obračunava se na

posebnom obrascu (PD obrazac) prema važećim poreznim propisima po jedinstvenoj poreznoj stopi od 18%. Porez se iskazuje po metodi porezne obveze što znači da obračunati porez tereti ostvarenu dobit.

Tekući porez predstavlja očekivanu poreznu obvezu obračunatu na oporezivi iznos dobiti za godinu, koristeći poreznu stopu važeću na dan bilance i sva usklađenja porezne obveze iz prethodnih razdoblja.

Iznos odgođenog poreza izračunava se metodom bilančne obveze, pri čemu se uzimaju u obzir privremene razlike između knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza za potrebe financijskog izvještavanja i iznosa koji se koriste za potrebe izračuna poreza. Iznos priznatog odgođenog poreza temelji se na očekivanoj realizaciji ili namirenju knjigovodstvene vrijednosti imovine i obveza, korištenjem poreznih stopa koje se primjenjuju ili uglavnom primjenjuju na datum bilance.

Odgođena porezna imovina priznaje se u visini u kojoj je vjerojatno da će se ostvariti buduća oporeziva dobit dostatna za korištenje imovine. Odgođena porezna imovina umanjuje se za iznos za koji više nije vjerojatno da će se moći iskoristiti kao porezna olakšica.

U Hrvatskoj ne postoji formalni postupak za potvrđivanje konačnog iznosa poreza prigodom podnošenja prijava poreza na dobit i PDV-a Poreznoj upravi, ali naknadno da.

Porezna obveza podliježe kontroli Porezne uprave u bilo kojem trenutku u narednih 3 (tri) godine nakon završetka porezne godine u kojoj su porezne prijave podnesene.

l) Primanja zaposlenih

U skladu sa zakonskim propisima, Društvo ima obvezu plaćanja doprinosa fondovima za mirovinsko i zdravstveno osiguranje. Ova obveza odnosi se na stalne zaposlenike i osigurava plaćanje doprinosa na teret poslodavca u određenom postotku na bruto plaću.

Doprinosi iz plaća i na plaće obračunavaju se kao trošak razdoblja u kojem su nastali.

Društvo priznaje obvezu za dugoročna primanja radnika koja uključuju zakonski regulirane otpremnine i jubilarne nagrade. Obveza i troškovi ovih primanja utvrđuju se primjenom metode projekcije kreditne jedinice.

Metodom projekcije kreditne jedinice razmatra se svako razdoblje zaposlenja kao osnova za dodatnu jedinicu prava na primanja i svaka se jedinica mjeri zasebno do stvaranja konačne obveze.

Obveza za umirovljenje mjeri se po sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tijekova primjenom diskontne stope koja je slična kamatnoj stopi na državne obveznice kod kojih su valute i rokovi sukladno valutama i procijenjenom trajanju obveze za isplatom primanja.

Vrednovanje ovih obveza provodi se jednom godišnje od strane neovisnih aktuara. Obveza za dugoročna primanja radnika uključuje pretpostavku o broju radnika, procijenjeni trošak navedenih primanja te diskontnu stopu.

m) Informacije o segmentima

Segment je dio Društva koji se može izdvojiti ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga (poslovni segment) ili kao dio angažiran u proizvodnji proizvoda ili pružanju usluga unutar određenog

ekonomskog okruženja (zemljopisni segment), koji je podložan rizicima i koristima koje se razlikuju od onih drugog segmenta.

n) Potencijalne obveze i imovina

Potencijalne obveze ne priznaju se u financijskim izvješćima. Te obveze objavljuju se u bilješkama osim u slučaju da je mogućnost odljeva sredstava koja predstavljaju gospodarske koristi malo vjerojatna.

Potencijalna imovina ne priznaje se u financijskim izvješćima nego se objavljuje u bilješkama kada je vjerojatan priljev gospodarskih koristi.

o) Događaji nakon datuma bilance

Događaji nastali nakon datuma bilance koji daju dodatne informacije o poziciji Društva na datum bilance (događaji za usklađenje) iskazuju se u financijskim izvještajima.

Događaji nastali nakon datuma bilance koji nisu događaji za usklađenje objavljuju se u bilješkama kada su značajni.

4. Upravljanje financijskim rizikom

Društvo je izloženo međunarodnim tržištima usluga.

Kao posljedica toga, na Društvo mogu utjecati promjene u tečajevima stranih valuta.

Društvo također naplaćuje potraživanja od svojih korisnika uz odgodu i izloženo je riziku neplaćanja.

Niže su opisani ovi značajni rizici zajedno s metodama koje se koriste za upravljanje tim rizicima.

Društvo ne koristi derivatne instrumente za upravljanje rizicima niti u špekulativne svrhe.

Društvo je putem upotrebe svojih financijskih instrumenata izloženo sljedećim rizicima:

- kreditni rizik
- rizik likvidnosti
- tržišni rizik
- valutni rizik
- kamatni rizik
- upravljanje kapitalom.

Ova bilješka predstavlja informacije o izloženosti Društva svakom od gore spomenutih rizika, ciljevima Društva, politikama i procedurama za mjerenje i upravljanje rizikom Društva i upravljanje kapitalom Društva.

Uprava ima cjelokupnu odgovornost za uspostavu i nadzor nad okvirom za upravljanje rizikom Društva.

Politike upravljanja rizikom Društva su ustanovljene kako bi se identificirali i analizirali rizici s kojima se Društvo susreće, kako bi se postavila ograničenja i kontrole rizika te kako bi se rizici pratili i usklađivali s ograničenjima.

Politike i sustavi upravljanja rizikom revidiraju se redovito kako bi odražavali promjene u tržišnim uvjetima i aktivnostima Društva. Društvo putem edukacije svojih zaposlenika te putem standarda i procedura upravljanja, nastoji razviti disciplinirano i konstruktivno okruženje kontrola u kojem bi svi zaposlenici poznavali svoje uloge i obveze.

a) Kreditni rizik

Društvo nema značajnu koncentraciju kreditnih rizika kod jedne osobe ili grupe osoba sličnih svojstava. Društvo koristi postupke koji osiguravaju na trajnoj osnovi, da se usluge pružaju kupcima odgovarajuće kreditne sposobnosti i da se ne prekorači prihvatljiva granica kreditne izloženosti.

Društvo ne jamči za obveze trećih strana.

Društvo smatra da se njegova maksimalna izloženost odražava u iznosu potraživanja umanjenom za ispravak vrijednosti koji je priznat na datum izvješća o financijskom položaju.

Nadalje, Društvo je izloženo kreditnom riziku putem novčanih depozita u bankama.

Na dan 31. prosinca 2018. godine, Društvo je surađivalo s četiri banke (2017. godine: četiri banke).

Upravljanje rizikom je usredotočeno na poslovanje sa najrespektabilnijim bankama u stranom i domaćem vlasništvu u tuzemstvu te na svakodnevnom kontaktu s bankama.

Društvo primjenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi očekivano vrijednosno usklađenje **za sva potraživanja od kupaca i ugovornu imovinu**. Za mjerenje očekivanih kreditnih gubitaka, potraživanja od kupaca i ugovorna imovina su grupirani na temelju zajedničkih obilježja kreditnog rizika i po danima dospijeca.

Za iste vrste ugovora, ugovorna imovina se veže na iste karakteristike rizika kao i potraživanja od kupaca. Stoga je Društvo zaključilo da se očekivane stope gubitaka za potraživanja od kupaca mogu koristiti i za izračun gubitaka za ugovornu imovinu.

Stope očekivanih gubitaka temelje se na podacima o naplati u razdoblju od 36 mjeseci prije 31. prosinca 2018. godine ili 1. siječnja 2018. godine i povijesnim kreditnim gubicima u tom razdoblju.

Povijesne stope gubitaka se usklađuju kako bi odražavale tekuće i buduće informacije o makroekonomskim čimbenicima koji utječu na sposobnost kupaca za podmirenje potraživanja.

Društvo je identificiralo BDP i stopu nezaposlenosti u zemlji u kojoj prodaje svoje usluge i proizvode kao najbitnije čimbenike, te sukladno tome prilagođava povijesne stope gubitaka na temelju očekivanih promjena tih čimbenika.

Depozite u bankama čine novac na tekućem računu i depoziti s dospijecem do 3 mjeseca koji se naplaćuju po dospijecu, te se zbog toga klasificiraju kao imovina koja se drži do dospijeca sukladno MSFI 9 i mjere se po amortiziranom trošku.

b) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti jest rizik nemogućnosti ispunjenja financijskih obveza Društva u roku. Pristup Društva upravljanju likvidnošću jest osiguravanje odgovarajuće razine likvidnosti kako bi bilo u mogućnosti ispuniti svoje

obveze na vrijeme i to pod normalnim, ali i izvanrednim okolnostima, bez uzrokovanja neprihvatljivih gubitaka ili riskiranja nanošenja štete reputaciji Društva.

Društvo osigurava dovoljno novčanih sredstava za podmirenje svojih operativnih troškova uključujući podmirivanje financijskih obveza.

c) Tržišni rizik

Tržišni rizik je rizik promjene tržišnih cijena, kao što su promjene tečajeva stranih valuta i kamatnih stopa odnosno njihov utjecaj na prihod Društva ili vrijednost njihovih financijskih instrumenata.

Cilj upravljanja tržišnim rizikom jest upravljanje i kontroliranje izloženosti tržišnom riziku unutar prihvatljivih parametara, optimizirajući povrat.

d) Valutni rizik

Društvo je izloženo valutnom riziku na dane depozite te prodajom u valuti koja nije funkcionala valuta Društva. Valuta koja podliježe rizicima je prvenstveno EUR.

e) Kamatni rizik

Društvo je izloženo kamatnom riziku jer dio imovine nosi promjenjivu kamatnu stopu dok su obveze po kreditima ugovorene u fiksnim kamatnim stopama.

Društvo je izloženo riziku fer vrijednosti kamatnih stopa koji se odnosi na rizik promjena važećih kamatnih stopa na tržištu.

f) Upravljanje kapitalom

Politika Društva jest održavati dovoljno kapitala s ciljem zadržavanja povjerenja investitora, vjerovnika i tržišta te osiguravanja budućeg razvoja poslovanja.

Društvo nadzire kapital kroz praćenje pokazatelja vlastitog financiranja koji se računa kao omjer ukupnog kapitala i ukupne aktive.

Pokazatelj vlastitog financiranja je kako slijedi:

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Ukupni kapital i rezerve	963.453.360	838.798.911
Ukupna imovina	1.248.133.226	902.181.275
Pokazatelj vlastitog financiranja	77,19%	92,97%

5. Prihodi iz poslovanja

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Prihodi od prodaje u inozemstvu	308.389.765	275.853.349
Prihodi od prodaje u zemlji	88.219.414	84.005.087
Prihodi od najma	4.818.450	5.150.728
Ukupno	401.427.629	365.009.164

6. Ostali prihodi

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Prihodi od državnih potpora	388.054	379.258
Prihodi od naplaćenih otpisanih potraživanja	10.689	94.223
Ostalo	486.592	276.701
Ukupno	885.335	750.182

7. Troškovi zaposlenika

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Neto plaće	(54.526.343)	(51.753.572)
Porezi i doprinosi iz i na plaće	(39.408.852)	(36.935.161)
Dugoročna primanja zaposlenih	(1.925.573)	(1.532.391)
Ostali troškovi zaposlenika	(6.789.973)	(4.806.574)
Ukupno	(102.650.741)	(95.027.698)

Dugoročna primanja zaposlenih odnose se na obračunate jubilarne nagrade te otpremnine prilikom umirovljenja temeljem aktuarskog izračuna na 31.12.2018.g.

Ostali troškovi zaposlenika uključuju troškove prijevoza te ostale naknade zaposlenicima.

8. Ostali troškovi poslovanja

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Transportne usluge u p/o	(21.903.056)	(16.895.710)
Održavanje i ostale vanjske usluge	(10.035.200)	(8.948.589)
Troškovi čišćenja	(4.706.008)	(3.763.424)
Troškovi premija osiguranja	(2.410.616)	(2.422.978)
Zaštitarske usluge	(10.363.822)	(7.499.272)
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	(490.579)	(715.946)
Donacije	(1.548.780)	(2.564.614)
Doprinosi i članarine	(2.102.837)	(2.006.936)
Komunalne usluge	(1.436.405)	(1.293.155)
Bankarske usluge	(1.862.409)	(1.694.228)
Troškovi promidžbe i sponzorstva	(2.216.519)	(614.992)
Intelektualne usluge	(392.282)	(589.920)
Troškovi reprezentacije	(280.324)	(304.539)
Naknade Nadzornom i Revizorskom odboru	(423.140)	(275.135)
Troškovi revizije	(70.000)	(70.000)
Ostali troškovi	(2.502.158)	(4.298.075)
Ukupno	(62.744.135)	(53.957.513)

9. Neto financijski prihodi

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Prihod od kamata	1.295.548	1.912.619
Pozitivne tečajne razlike	773.112	3.243.466
Financijski prihodi	2.068.660	5.156.085
Trošak kamata	(255.375)	(222.092)
Negativne tečajne razlike	(3.946.990)	(4.097.897)
Financijski troškovi	(4.202.365)	(4.319.989)
Neto financijski rezultat	(2.133.705)	836.096

10. Porez na dobit

U tablici je prikazano usklađenje poreza na dobit iz računa dobiti i gubitka i iznosa poreza na dobit izračunatog temeljem zakonske stope poreza na dobit:

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Dobit prije poreza	153.615.081	144.483.242
Porez na dobit po stopi 18%	(27.650.714)	(26.006.984)
Porezno nepriznati troškovi	(664.710)	(585.881)
Neoporezivi prihodi i porezne olakšice	35.930	18.859
Ukupno trošak poreza na dobit	(28.279.494)	(26.574.006)
 Efektivna porezna stopa	 18,40%	 18,40 %

Obračun poreza na dobit pripremljen je na osnovi Zakona i Pravilnika poreza na dobit. Podaci koji čine osnovu izračuna poreza na dobit podložni su pregledu od strane poreznih vlasti.

Upravi Društva nisu poznate nikakve okolnosti koje bi mogle dovesti do potencijalnih značajnih obveza glede poreza na dobit.

11. Nematerijalna imovina

Kretanje nematerijalne imovine u 2018. i 2017. godini bilo je kako slijedi:

	Software i ostala nematerijalna imovina (HRK)
Nabavna vrijednost	
Na dan 01. siječnja 2017. godine	10.364.512
Povećanja	1.237.841
Prodaja i otpis	-
Na dan 31. prosinca 2017. godine	11.602.353
Povećanja	2.760.391
Prodaja i otpis	-
Na dan 31. prosinca 2018. godine	14.362.744

Akumulirana amortizacija

Na dan 01. siječnja 2017. godine	9.902.317
Trošak za godinu	290.406
Prodaja i otpis	(213.422)
Na dan 31. prosinca 2017. godine	9.979.301
Trošak za godinu	573.778
Prodaja i otpis	(13.317)
Na dan 31. prosinca 2018. godine	10.539.762

Knjigovodstvena vrijednost

Na dan 1. siječnja 2017. godine	462.195
Na dan 31. prosinca 2017. godine	1.623.052
Na dan 1. siječnja 2018. godine	1.623.052
Na dan 31. prosinca 2018. godine	3.822.982

Amortizacija je obračunata linearnom metodom, upotrebom amortizacijskih stopa prikazanih u sažetku računovodstvenih politika.

Prema procjeni Uprave ne postoje pokazatelji koji bi upućivali na gubitak od umanjenja vrijednosti dugotrajne nematerijalne imovine.

12. Nekretnine, postrojenja i oprema

Kretanje nekretnina, postrojenja i opreme u 2018. i 2017. godini bilo je kako slijedi:

	Zemljište (HRK)	Građevinski objekti (HRK)	Postrojenja i oprema (HRK)	Transportna sredstva (HRK)	Ostala imovina (HRK)	Materijalna imovina u pripremi (HRK)	Ukupno (HRK)
Nabavna vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2017. godine	220.399.984	346.395.238	60.414.461	64.802.383	49.384.600	19.906.739	761.303.405
Povećanja	17.349.176	-	3.301.551	7.799.836	4.349.325	164.698.107	197.497.995
Prodaja i otpis	-	(5.440.489)	(2.005.982)	-	(9.345.428)	-	(16.791.899)
Prijenos	-	-	-	-	-	(27.685.553)	(27.685.553)
Na dan 31. prosinca 2017. godine	237.749.160	340.954.749	61.710.030	72.602.219	44.388.497	156.919.293	914.323.948
Povećanja	21.438.277	405.174	3.373.980	5.711.537	3.744.335	293.008.726	327.682.029
Prodaja i otpis	-	-	(2.113.328)	(170.606)	(27.553.745)	(31.848.894)	(61.686.573)
Prijenos	-	-	-	-	-	-	0
Na dan 31. prosinca 2018. godine	259.187.437	341.359.923	62.970.682	78.143.150	20.579.087	418.079.125	1.180.319.404
Akumulirana amortizacija							
Na dan 1. siječnja 2017. godine	-	207.930.337	52.295.928	59.331.987	11.545.603	-	331.103.855
Trošak za godinu	-	8.238.524	2.777.506	3.251.792	610.198	-	14.878.020
Prodaja i otpis	-	(2.053.115)	(1.985.116)	-	(151.702)	-	(4.189.933)
Na dan 31. prosinca 2017. godine	-	214.115.746	53.088.318	62.583.779	12.004.099	-	341.791.942
Trošak za godinu	-	8.342.286	3.106.329	3.364.461	624.604	-	15.437.680
Prodaja i otpis	-	-	(2.100.145)	(170.606)	(106.269)	-	(2.377.020)
Na dan 31. prosinca 2018. godine	-	222.458.032	54.094.502	65.777.634	12.522.434	-	354.852.602
Knjigovodstvena vrijednost							
Na dan 1. siječnja 2017. godine	220.399.984	138.464.901	8.118.533	5.470.396	37.838.997	19.906.739	430.199.550
Na dan 31. prosinca 2017. godine	237.749.160	126.839.003	8.621.712	10.018.440	32.384.398	156.919.293	572.532.006
Na dan 1. siječnja 2018. godine	237.749.160	126.839.003	8.621.712	10.018.440	32.384.398	156.919.293	572.532.006
Na dan 31. prosinca 2018. godine	259.187.437	118.901.891	8.876.180	12.365.516	8.056.653	418.079.125	825.466.802

Amortizacija je obračunata linearnom metodom, upotrebom amortizacijskih stopa prikazanih u sažetku računovodstvenih politika.

Prema procjeni Uprave ne postoje pokazatelji koji bi upućivali na gubitak od umanjenja vrijednosti dugotrajne materijalne imovine.

13. Zalihe

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Rezervni dijelovi	2.102.390	1.788.534
Trgovačka roba u prodavaonici	2.128.691	1.922.312
Sirovine i materijal	1.468.478	1.349.598
Sitan inventar i predujmovi	437.909	478.974
	<u>6.137.468</u>	<u>5.539.418</u>

Uprava smatra da nema značajne razlike između vrijednosti zaliha iskazane u bilanci i najnovije poznate tržišne vrijednosti na datum bilance.

14. Dani zajmovi i depoziti

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Dugotrajna financijska imovina		
Dani zajmovi i sudjelujući interesi	364.635	429.201
	<u>364.635</u>	<u>429.201</u>
Kratkoročni zajmovi i depoziti		
Dani depoziti (i)	170.642.922	117.665.662
Kratkoročni zajmovi (ii)	2.028.847	1.232.556
	<u>172.671.769</u>	<u>118.898.218</u>

(i) Depoziti se odnose na oročene depozite u sljedećim bankama: Zagrebačkoj banci d.d., Partner banci d.d. i Hrvatskoj poštanskoj banci d.d sa dospeljećem od 1 do 12 mjeseci uz kamatnu stopu od 0,01% do 0,9% godišnje. Iznos depozita s dospeljećem do 31.03. je 6.675.817 kn što se smatra novčanim ekvivalentom dok ostatak kratkoročnih depozita dospeljeva od 3 do 12 mjeseci (163.967.105 kn).

(ii) Kratkoročni zajmovi odnose se na dani zajam društvu Zračna luka Osijek d.o.o. u iznosu od 1.282.339 kn (2017. godina: 1.222.698 kn) uz kamatnu stopu od 4,97 % godišnje i dane zajmove zaposlenicima u iznosu od 746.508 kn uz kamatnu stopu od 3% (2017. godina: 775.668 kn).

15. Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Potraživanja od kupaca	18.104.189	16.106.996
Umanjenje vrijednosti potraživanja od kupaca	(7.556.131)	(7.343.270)
Potraživanja od kupaca neto	10.548.058	8.763.726
Potraživanje za PDV	2.720.331	2.485.644
Potraživanja za kamate na depozite	218.313	466.439
Unaprijed plaćeni troškovi	167.105	5.427
Ostala potraživanja	364.841	306.517
Ukupno	14.018.648	12.027.753

16. Novčana sredstva

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Novac u banci i blagajni	225.650.922	217.313.816
Ukupno	225.650.922	217.313.816

Društvo ima otvorene žiro i devizne račune u sljedećim bankama: OTP Banka d.d., Partner banka d.d., Zagrebačka banka d.d. i Hrvatskoj poštanskoj banci d.d.

17. Glavnica

	2017. godina (HRK)	2016. godina (HRK)
Upisani kapital	385.300.000	385.300.000

Na dan 31. prosinca 2018. godine upisani kapital iznosio je 385.300.000 kn (2017. godine: 385.300.000 kn).

18. Dugoročna primanja zaposlenih

Dugoročna primanja zaposlenih uključuju naknade za odlazak u mirovinu i jubilarne nagrade (temeljem radnog staža). Jednokratni iznos otpremnina iznosi 30.000 kn isplaćuje se zaposleniku prilikom odlaska u mirovinu, a jubilarne nagrade isplaćuju se u fiksnom iznosu neoporezivo ovisno o broju godina radnog staža u Društvu sukladno Zakonu o porezu na dohodak.

Navedene naknade isplaćuju se sukladno važećem Kolektivnom ugovoru Društva.

Dugoročna primanja zaposlenih utvrđuju se metodom projicirane kreditne jedinice. Dobici i gubici koji proizlaze iz promjena u pretpostavkama aktuara se priznaju kroz ostalu sveobuhvatnu dobit/gubitak u razdoblju u kojem su nastali.

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Jubilarne nagrade	1.286.229	1.526.282
Otpremnine	8.361.165	6.385.381
Ukupno	9.647.394	7.911.663

19. Zaduženja na koja se obračunavaju kamate

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Dugoročna zaduženja	221.893.688	-
<i>Kratkoročno dospijeće dugoročnih kredita</i>	-	-
Ukupno	221.893.688	-

Društvo je potpisalo Ugovor o kreditu sa Hrvatskom bankom za obnovu i razvitak u iznosu od 300.000.000 kn koji se koristi u realizaciji kapitalnog investicijskog projekta (Rekonstrukcije i dogradnje putničkog terminala) uz kamatnu stopu 2,5 % te na rok otplate od 12 godina (48 jednakih uzastopnih kvartalnih rata od kojih prva dospijeva na naplatu 31.12.2019.g., a posljednja 30.09.2031.g.).

Otplatni plan Društvo će dobiti nakon iskorištenja kredita i prelaskom kredita u otplatu.

Kao osiguranje kredita dano je založno pravo na nekretninama upisanim u kat.čest.1356/1 resnik, kat.čest.1356/9 resnik, kat.čest.1356/10 resnik sve upisano u zk.ul.3115 k.o.Kaštel Štafilić i kat.čest.1475/6 zebice upisano u zk.ul.3492 k.o. Kaštel Štafilić).

20. Obveze prema dobavljačima i ostale obveze

	2018. godina (HRK)	2017. godina (HRK)
Odgođeno priznavanje prihoda	10.971.063	11.359.117
Obveze prema dobavljačima	17.407.656	22.321.440
Obveze prema zaposlenima	3.274.824	3.254.882
Obveze za poreze i doprinose	7.883.997	11.280.262
Obveze za primljene predujmove	12.403.778	7.192.438
Ostale obveze	1.197.466	62.562
Ukupno	53.138.784	55.470.701

21. Struktura prihoda i rashoda zemaljskih usluga

Sukladno članku 7. Pravilnika o pružanju zemaljskih usluga (nn 61/15) Društvo je izvršilo odvajanje računa (konta) prihoda i rashoda za djelatnost zemaljskih usluga od računa (konta) prihoda i rashoda za svoje druge djelatnosti.

	2018.godina (HRK)	2017.godina (HRK)
	(22.500.041)	(21.264.021)
Troškovi plaća (42)		
Ostala davanja prema zaposlenicima (461)	(2.216.621)	(1.569.130)
Amortizacija (43)	(2.793.028)	(2.466.958)
Utrošene sirovine i materijal (400, 405)	(1.791.546)	(1.661.162)
Utrošena energija (401)	(622.168)	(482.297)
Trošak komunalnih usluge (417)	(159.441)	(143.540)
Utrošeni rezervni djelovi (402)	(506.383)	(874.382)
Prijevozne usluge (410)	(1.110.369)	(801.797)
Troškovi održavanja (412)	(1.235.236)	(1.128.719)
Ostali troškovi poslovanja (415, 416, 418, 419, 463)	(20.168.007)	(16.550.861)
Najam opreme (414)	(260.541)	(190.802)
Školovanje osoblja (469)	(84.244)	(43.393)
Troškovi osiguranja (464)	(889.100)	(884.425)
Opći troškovi (465, 466)	(2.738.914)	(2.575.074)
Ostali rashodi (473, 475, 48)	(2.024.266)	(3.029.606)
<u>Ukupno rashodi</u>	<u>(59.099.903)</u>	<u>(53.666.167)</u>

	2018.godina (HRK)	2017.godina (HRK)
	1.751.798	1.724.780
Usluge putničkog i operativnog prihvata (75113(0))		
Usluge na stajanci (75114(0))	2.622.139	2.584.586
Usluge catering handlinga (750020)	1.125.531	1.081.924
Ostale handling usluge (751102(0), 75141(0))	1.679.268	1.360.062
Usluge handling carga (751550)	152.380	158.915
Centralizirana infrastruktura za prihvata na stajanci (75116(0))	897.173	877.359
Centralizirana infrastruktura za putnički i operativni prihvata (75115(0))	529.921	519.762
Prihodi od usluga na domaćem tržištu	8.758.210	8.307.388
Usluge putničkog i operativnog prihvata (753121(0)(00), 75315)	13.999.679	12.915.230
Usluge na stajanci (753122(0)(00), 75316)	23.407.154	21.674.719
Usluge catering handlinga (75200)	551.682	485.881
Ostale handling usluge (753127, 7531331, 753192(3), 75352(0)(00), 753630)	3.415.678	2.463.159
Centralizirana infrastruktura za prihvata na stajanci (75318, 75356(0)(00))	4.785.350	4.257.385
Centralizirana infrastruktura za putnički i operativni prihvata (75317, 75355(0)(00))	4.412.994	3.930.606
Prihodi od usluga na inozemnom tržištu	50.572.537	45.726.980
<u>Ukupno prihodi</u>	59.330.747	54.034.365

Iz financijskih izvještaja vidljivo je da nema nikakvih financijskih tokova između djelatnosti zemaljskih usluga i drugih djelatnosti Društva.

22. Izvještaj o novčanom tokovima za 2018. godinu

Svrha sastavljanja Izvještaja o novčanom toku je osiguranje informacija posebice o promjenama financijskog položaja Društva, ukazujući na izvore financiranja (pribavljanja) i korištenja sredstava, čije se računanje temelji na novčanoj osnovi. Dakle, u fokusu promatranja je tok novca, novčani primici i izdaci, pa je ovaj izvještaj realniji pokazatelj o likvidnosti Društva nego što je sama Bilanca i Račun dobiti i gubitka.

Postoji vremenski pomak i rizik transformacije prihoda priznatog u Računu dobiti i gubitka i obratno na strani rashoda također postoji vremenska nepodudarnost i rizik transformacije rashoda u izdatke. Izvještaj o novčanom toku temelji se na novčanom iskazu poslovnih, investicijskih (ulagateljskih) i financijskih aktivnosti Društva.

Pod poslovnim aktivnostima razumijevaju se aktivnosti usmjerene na proizvodnju i prodaju proizvoda i usluga - poslovanje u užem smislu.

Investicijske aktivnosti obuhvaćaju transakcije s dugoročnim vrijednosnim papirima, te nabavu i prodaju dugotrajne imovine.

Financijske aktivnosti obuhvaćaju aktivnosti vezane uz financiranje poslovanja Društva kao i sve oblike zaduživanja i povrata dugova.

Nužno je provesti analizu svakog poslovnog događaja nastalog tijekom obračunskog razdoblja, a koji ima iza sebe novčani tok, da bi se obavilo razgraničenje poslovnih događaja i njihovo razvrstavanje u jednu od tri spomenute aktivnosti Društva.

Novčani račun je temeljni izvor informacija o kretanju novca u Društva, međutim podatak na novčanom računu ne pruža informaciju o karakteru poslovnog događaja koji je izazvao to kretanje pa je potrebno potražiti odgovor na korespondirajućim računima (kontima) kupaca, dobavljača, danih i uzetih kredita, prodanih dionica i sl. što je specificirano u izvještaju.

23. Izvještaj o promjenama kapitala za 2018. godinu

Izvještaj o promjenama kapitala propisuje MRS 1 (Prezentacije financijskih izvještaja), a služi za interno izvještavanje članova Društva. Može korisno poslužiti za prosudbu o kvaliteti dijela bilančne strukture koja daje informacije o vlastitim izvorima, ovaj izvještaj izražava povećanje ili smanjenje neto imovine. Smisao i poruka ovog izvještaja, je da članovi Društva dobiju informaciju da li je nastao prirast (i koliko) ili pad (za koliko) njihovog kapitala koji je zarađen ili stečen u Društvu.

Upisani kapital na kraju 2018. godine iznosi 385.300.000 kn (2017. godine 385.300.000 kn).

Dobitak iz 2016. godine koji je evidentiran na dan 01. siječnja 2017. godine u iznosu od 85.537.413 kn raspoređen je u rezerve iz dobiti koje su na kraju 2017. godine iznosile 335.589.675 kn.

Dobitak ostvaren u 2017. godini iznosio je 117.909.236 kn koja je raspoređena u rezerve iz dobiti koje su na kraju 2018.godine iznosile 452.817.773 kn.

U izvještaju o ostaloj sveobuhvatnoj dobiti prikazani su aktuarski dobici / gubici koji proizlaze iz aktuarskog izračuna diskontiranja naknade radi utvrđivanja sadašnje vrijednosti obveze temeljem definirane naknade (jubilarne nagrade i otpremnine) i troška tekućeg rada.

Revalorizirana vrijednost neto obveze po osnovu definiranih naknada iskazana u stavkama ostale sveobuhvatne dobiti kasnije se ne prenosi u dobit i gubitak tj. ne dolazi do reklasifikacijske usklade ostale sveobuhvatne dobiti.

Dobit ostvarena u 2018. godini iznosi 125.335.587 kn dok je ukupna sveobuhvatna dobit 124.654.449 kn.

24. Ugovorene obveze za kapitalna ulaganja

Društvo ima ugovorne obveze za kapitalna ulaganja za rekonstrukciju i dogradnju putničkog terminala *koje se ne mogu otkazati*.

25. Potencijalne obveze

Za sudske sporove koji se vode protiv Društva u svoti od cca 50.000 kn Uprava vjeruje, temeljem savjeta svoje pravne službe i odvjetnika, da je konačni ishod tih tužbi kao potencijalnih obveza prilično neizvjestan.

Za potencijalne obveze *temeljem sudskih sporova* nije obavljeno rezerviranje troškova jer se ne može pouzdano i s velikom vjerojatnošću utvrditi vrijednosni izraz utjecaja na financijske izvještaje.

26. Povezana društva i osobe – poslovni odnosi s njima

a) Povezana društva

Društvo nema povezanih društava.

b) Naknade članovima Nadzornog odbora i članovima Revizijskog odbora

Društvo ima sedam članova Nadzornog odbora te tri člana Revizorskog odbora od kojeg su dva člana ujedno i članovi Nadzornog odbora.

Ukupan bruto iznos naknada članovima Nadzornog odbora i Revizorskog odbora Društva za 2018. godinu iznosi 267.664 kuna (2017. godina: 275.135 kuna).

c) Naknade isplaćene ključnim članovima menadžmenta

Ključni članovi menadžmenta su direktor i njegovi pomoćnici.

Ukupan bruto iznos naknada ključnim članovima menadžmenta Društva za 2018. godinu iznosi 2.057.188 kuna (2017. godina: 1.993.775 kuna).

27. Događaji nakon datuma izvještaja o financijskom položaju (bilance)

Događaji nakon datuma bilance koji pružaju dodatne informacije o položaju Društva na datum bilance (tzv. usklađujući događaji) priznaju se u financijskim izvještajima.

Oni događaji koji nemaju za posljedicu usklađenja (tzv. neusklađujući događaji) objavljeni su u bilješkama uz financijske izvještaje ako su od materijalnog značaja.

Prema mišljenju Uprave u poslovanju Društva za razdoblje I – III / 2019. godine nisu nastali nikakvi poslovni događaji ili transakcije zaključno sa 31.12.2018. godine koji bi imali značajni utjecaj na financijske izvještaje na dan ili za razdoblje tada završeno ili da su od takvog značaja za poslovanje Društva da bi zahtijevali objavu u bilješkama uz financijske izvještaje.

Bilješke kao sastavni dio financijskih izvještaja za 2018. godinu usvojila je Uprava – direktor Društva dana **26. ožujka 2019. godine.**

Rukovoditelj računovodstvene službe:

Direktor:

(Josip Čorić, dipl. oec.)

Zračna luka Split d.o.o.
KAŠTEL

(mr. sc. Lukša Novak)